

EL

MAGAZÍN

Divendres, 7 de maig de 2021

MÚSICA ■

Sopa de Cabra celebra els 30 anys de 'Ben endins', el seu disc més emblemàtic

TECNOLOGIA ■

El lliurament de paquets per dron d'Amazon s'encalla tot i que ja té permís als EUA

ECONOMIA ■

Els ERTO i la tributació conjunta, font de conflicte a la declaració de renda

**LLUÍS
FOIX**

"Un republicà a Anglaterra és un exotisme"

ENTREVISTA

LLUÍS FOIX

“El Brexit és un error per part dels britànics, i també una pèrdua per a l’Europa continental”

Pocs periodistes com Lluís Foix (Rocafort de Vallbona, 1943) coneixen tan a fons no només la realitat sinó el tarannà dels anglesos. Qui va ser corresponsal de ‘La Vanguardia’ a Londres en anys decisius i va viatjar per diferents llocs de l’antic gran imperi colonial britànic els retrata ara en el llibre ‘Una mirada anglesa’ (Columna). No amaga un punt d’admiració per ells i pel seu país, i una certa nostàlgia. Tot matisat, però, per un punt de distància i ironia que també són molt ‘british’.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

El Brexit té alguna cosa a veure amb la motivació d’escriure el llibre?

Simplement, tenia algunes coses escrites i vaig pensar que era una oportunitat. A mi el Brexit em va descol·locar molt. Recordo el referèndum d’entrada a la Comunitat Econòmica Europea l’any 1975 que van guanyar els partidaris del sí. Després comença un període de veure com s’adapten a Europa. Els britànics són cultura europea, i tenen una gran experiència política, econòmica i militar.

La seva relació històrica amb Europa, condiciona la decisió que han adoptat ara?

Sempre han tingut una manera especial de tractar amb Europa: han estat enemics i també aliats de tots els països europeus. Dels catalans també van ser aliats, però després ens van deixar caure. Amb els francesos sempre han estat a matadegolla i amb els alemanys, ni en parlem. Però la monarquia que arrenca dels fills de la reina Victòria s’emparenta amb totes les cases reials europees: l’any 1871, als funerals de la reina hi ha 72 testes coronades! Amb Europa, han fet sempre allò que no tenen amics ni enemics sinó interessos.

Parla vostè d’*europèisme conjuntural*...

Sí, ells pensaven que dominarien Europa! De Gaulle diu *no* a la seva entrada l’any 1963, un *no* rotund perquè els coneixia molt. I no per falta de reconeixement al seu paper en l’alliberament del nazisme, no, sinó perquè sap que si entren seran un factor d’inestabilitat. Els britànics entren, al final, però veuen que l’eix francoalemany és fort i no el podran destruir. Han marxat perquè no han dominat la Unió Europea.

S’equivoquen?

Sí, és un error per part d’ells i una pèrdua per a l’Europa continental. La cultura anglesa és part importantíssima de l’europea. Entre ells sorgeix el corrent de *nosaltres som millors*, el que fa Trump. Els britànics, sobretot Nigel Farage o Boris Johnson, venen a dir que són una minoria que ha

dominat el país i el món, i que això ho han de recuperar. Salvar Anglaterra. I posen en circulació idees que no són veritat. En el fons, però, són part de la *gentry*: gent que va als mateixos col·legis i universitats, que parlen amb el mateix accent... els que han portat el país fa segles.

Vostè arriba allà de corresponsal l’any 1974, quan tot aquest imperi és ja al seu final. Ho descriu com una “*decadència plàcida*”.

Els moments més interessants i creatius dels imperis, des del punt de vista de la cultura i l’art, del *viure bé*, crec que són els de decadència. Als anys 60, els *swinging sixties*, sota el govern de Harold Wilson que diu allò de “vostès no han estat mai tan bé”. Van baixar per aquest corrent, on els acompanyen diverses coses. La llengua, per començar: la llengua franca del món, la de Shakespeare. O el Parlament, dient-se tot el que es poden dir entre ells però amb un estil... i tothom ho copia, no només els països de la Commonwealth. I ara diré una cosa que no està de moda avui.

Digui, digui...

Anglaterra ha funcionat bé perquè hi ha hagut uns elits que els han portat per allà on han volgut. No és que no siguin demòcrates, només faltaria! El que vull dir és que la governança és molt exigent, i pensen que han de fer-la els que més en saben. Potser diran que és una visió tecnocràtica o elitista, i sí ho és en part. Per exemple, el primer ministre Boris Johnson és una persona que en molts sentits no s’aguanta, però de sobte et pot recitar *La Ilíada* en grec, en el grec que va escriure Homer. He conegut uns quants polítics britànics que podien parlar les llengües clàssiques, i això té una importància considerable, és un pòsit.

Perviu encara a Anglaterra tot aquest pòsit que sustenta el país?

No s’han tret encara la vestimenta, la cuirassa. Per exemple, la mística monàrquica, amb tota aquesta cerimònia que veiem quan s’inaugura la legislatura... recorda quan la reina va de la Cambra dels Comuns a la dels Lords, que no hi ha caben tots i alguns han d’estar drets? Els lords no

tenen el poder, però als anglesos ja els va bé simular en algun moment que les coses són com en temps d'Enric VIII. Són un poble amb gran capacitat d'actuar.

No cal que ho digui, han tingut grandíssims actors.

Sense els actors anglesos, Hollywood no hauria estat el mateix. Jo he vist actuar John Gielgud, Peter O'Toole... els ve de Shakespeare, que no és només un dramaturg, és algú que estudia a fons l'ànima humana.

Els funerals del duc de Westminster, que hem vist recentment, són un exemple també d'aquesta escenificació?

Hi ha hagut fins i tot crítiques de les hores de televisió que s'hi han dedicat. Però s'havia de representar que faltava el marit de la reina, que no era ni tan sols rei consort. Tots en corbata negra, de dol, grans entrevistes... La monarquia és la pedra angular del sistema. I la gent ho accepta, un republicà a Anglaterra –que n'hi deu haver, o n'hi ha– és un exotisme. En el programa del SNP, els independentistes escocesos, hi figura la condició que Isabel II, o qui la succeeixi, seria monarca d'Escòcia.

Té a veure això amb el gust que senten els anglesos, i que vostè explica, per tot allò que és vell, que té una pàtina d'antiguitat?

És un país que no llença les coses. Els llibreters de vell són un exemple: a les llibreries de vell en pots trobar del segle XVIII o XIX. Jo vaig comprar una col·lecció de Shakespeare amb il·lustracions que té una trentena de volums per 15 lliures!

En la manera com en parla, i en el llibre, es percep la seva admiració pels anglesos.

Són un poble admirable, en molts sentits. Per això em sorprèn que un país tan curós a mantenir les coses concretes se n'hagi anat de la Unió Europea d'aquesta manera, penso que sense calcular bé les conseqüències. Potser tindran raó. I ara estan més vacunats que nosaltres, sí. Però això és només una part de la problemàtica. S'haurà de veure la balança comercial a mitjà termini. I aquesta idea que han fet circular que els seus aliats naturals són els ame-

“Anglaterra ha funcionat perquè hi ha hagut elits. No és que no siguin demòcrates, però la governança és exigent i han de fer-la els que més en saben”

ricans, no és veritat del tot. Els aliats naturals dels Estats Units són els francesos. Perquè allà recorden que van posar-se al seu costat contra els britànics en la guerra de la independència. Encara ara, ells que no són gaire aficionats a posar noms propis als carrers, en conserven uns quants de francesos.

Anglaterra és el lloc on l'han tractat més bé en la seva trajectòria com a periodista d'internacional?

No m'han molestat. Són gent que et respecta, ja pots tenir les idees que siguin. Al llibre dic que sempre els han agradat els revolucionaris, mentre no muntin revolucions a Anglaterra. Marx, Lenin... havien viscut a Anglaterra, i els acollien molt bé. Sap que durant la Guerra Civil hi havia dues ambaixades espanyoles, a Londres? La de la República, amb Pablo de Azcárate, i des del 1937, la de Franco amb el duc d'Alba, Jacobo Stuart. Els anglesos són gent molt pràctica. Han recollit de tot arreu. Ara estan disposats a rebre dues-centes mil persones de Hong Kong, i potser a donar-los la nacionalitat britànica. Hi ha gent africana, de l'Índia... una societat multicultural governada per aquesta minoria que va als mateixos col·legis i es coneixen entre ells. Però si vas allà i tens talent, et voldran. Si no, miri què va passar amb molts exiliats republicans després de la Guerra Civil.

La seva època de corresponsal a Londres, entre els anys 1974 i 1980, coincideix en un moment en què a la capital britànica també s'hi parlava molt de política espanyola, oi?

Vaig arribar a Londres quan Espanya estava en una situació poc reconeguda, la mort de Franco la vaig viure a Londres, on Manuel Fraga era l'ambaixador. Fraga era la promesa de la reforma democràtica, i per allà hi passava molta gent que l'anava a veure a ell... i a la premsa. Anaven a dinar, i després feien ministeris. Després les coses van anar d'una altra manera. Com gairebé sempre.

Ens crida l'atenció l'autonomia total que tenia per decidir de què escrivia.

I això es publicava! Quan vaig marxar a Anglaterra va ser l'any 1974, el de la dimissió de Nixon. A *La Vanguardia* hi havia gent com el Santiago Nadal o el Carlos Nadal, molt ben preparats, que per a mi van ser mestres en periodisme. Tota la campanya va dir que Nixon no dimitiria. Jo els traduïa el *New York Times* i els deia que sí. Però arribava la crònica d'Àngel Zúñiga, el corresponsal als Estats Units, i la seva resposta era: “El que digui el corresponsal”. Al dia següent, Nixon va dimitir. Zúñiga va rebre un cop molt fort, personalment. Els periodistes escrivim sobre el que veiem, una part de la realitat, fins que quan passa el temps descobrim allò que estàvem veient i no ens n'adonàvem.

Vostè explica que és testimoni del congrés dels tories en què surt escollida Margaret Thatcher, sense pensar quina transcendència tindrà el personatge...

O de l'entrada dels soviètics de l'Afganistan. Jo no sabia, i ningú, que allò era la fi de l'imperi soviètic! Aquella guerra va mostrar la feblesa de l'exèrcit de l'URSS i del sistema. El periodisme s'ha de veure amb una certa perspectiva. El que ha de fer un és explicar les coses que veu amb tota la professionalitat de què sigui capaç. Però sabent que allò és només una pinzellada de la realitat.

Tenien un cert estatus que ara els periodistes han perdut? Al llibre, els descriu com a “ambaixadors sense ambaixada”.

El corresponsal de *La Vanguardia* o el de l'ABC –després va venir *El País*– trucava als ambaixadors o al Foreign Office sabent qui és qui. El periodista és ell, però també el que representa. Els que vam ser periodistes durant la Guerra Freda sabíem que n'hi havia dos que tenien preferència en els *briefings* o les rodes de premsa quan aixecàvem la mà: el del *New York Times* i el del *Pravda*. Quan vaig ser a Washington, tenia l'oficina molt a prop de la de *Pravda*... tots eren espies. A vegades anàvem junts al Departament d'Estat o a la Casa Blanca... Enviaven una crònica i, al cap de dues o tres hores, les cadenes de televisió americanes informaven de la reacció de Moscou al que ha dit avui el president dels Estats Units: era el que havia dit el corresponsal del *Pravda*.

Ara que amb la rapidesa de transmissió podem tenir informació amb imatges d'arreu del món a l'instant, la feina del corresponsal segueix essent vàlida i important per a un mitjà?

El corresponsal de *La Vanguardia* d'ara a Londres, Rafael Ramos, li donarà una visió que no trobarà en cap altre diari. Perquè hi posa la seva interpretació. Això perdurarà, i el periodisme seguirà essent periodisme. El que potser no hi haurà seran recursos per enviar, per exemple, un equip de televisió a qualsevol capital europea. Els ingressos són uns altres. El periodisme farà un viratge cap a històries llargues, treballades, elaborades i molt sòlides. Jo em faria la pregunta d'una altra manera: el periodisme del futur serà molt més sòlid perquè té més mitjans per poder esbrinar coses. I requerirà una lectura pausada, perquè la notícia immediata ja la sap tothom en temps real. Però la que té el segell personal del periodista no. Encara avui es poden llegir les cròniques impecables que Tristán la Rosa va fer sobre el maig del 68 a París. Per què? Perquè coneixia França. El periodisme del futur és el periodisme culte.

OPINIÓ

Xavier Masllorens

President de l'Institut Català Internacional per la Pau

A l'amic, el company, el mestre Arcadi Oliveres

Diuen que moltes persones juntes, fent un petit pas cap a una direcció determinada, són capaces de canviar el rumb d'una societat. Però també diuen (i és molt més difícil) que una persona sola, fent renúncia de quasi tot per una causa justa, pot aconseguir millorar el món. I això ha fet Arcadi Oliveres durant tota la seva vida adulta. Renunciar a moltes coses, a molts plans personals i familiars, a moltes comoditats per tal de tenir temps per denunciar les injustícies, posar-los nom i cognoms i lluitar amb esperança per un món més just, més digne i més humà.

Ha estat, sens dubte, un profeta del nostre temps. D'aquells que l'Església oficial triga a reconèixer perquè vivim molt instal·lats en la comoditat, en el que diran, en la diplomàcia de no voler aixecar ulls de poll a les instàncies de poder, no sigui que l'Església també perdi poder terrenal... Una llàstima que com ha passat amb el jesuïta Lluís Espinal a Bolívia (per cert, nascut a Sant Fruitós de Bages), assassinat per denunciar les injustícies de les cinquanta famílies que dominaven aquell país, o amb monsenyor Romero, bisbe d'El Salvador assassinat per l'extrema dreta i les elits de poder perquè les denunciava des del púlpit de la catedral, o amb Pere Casaldàliga, bisbe de Matto Grosso, defensor dels pobres i miserables explotats, o sor Genoveva, o tantes altres persones més, de forma anònima. Una llàstima –dic– que no sapiguem o no vulguem (no ens convé) captar el missatge dels profetes del nostre temps i viure amb conseqüència.

Perquè, què és un profeta? Una persona que denuncia les injustícies que es cometien però no es queda en la lamentació, sinó que al mateix temps ofereix una llavor d'esperança, ofereix idees per fer front a les injustícies i millorar les coses. I l'Arcadi ha estat un profeta esperançat, una persona optimista.

La seva conversió es va iniciar en el moviment internacional Pax Christi,

als inicis dels anys 70. En una trobada a Suïssa va conèixer la que seria la seva companya fidel, la seva esposa i mare dels seus quatre fills, la Janine, amb qui han compartit ideals i qui li ha permès tenir una agenda lliure, sense vespres a casa i amb horaris familiars força escassos. Durant molts anys l'Arcadi ha fet més de 300 xerrades, taules rodones, conferències, debats i trobades cada any, que no hauria pogut fer de cap manera si la Janine no hagués estat al peu del canó, treballant de nits i portant el pes de la casa en horari familiar.

La “Marxa per la llibertat” de 1976 va ser un altre moment important. Es denunciava la manca d'autonomia de Catalunya però també el règim franquista que encara pervivia, el poder dels militars i el silenci de molta gent. Allà es va gestar la que ha estat una de les

Ell sabia que la justícia ha de ser global perquè arribi a tothom

seves grans causes de lluita: el pacifisme i la denúncia de l'escandalosa despesa en armament que es fa al món i no serveix per a res. Ell i jo en dèiem sempre “el negoci de la mort”, perquè no és una altra cosa que això; on hi ha més armes hi ha més morts i també més brutícia. En el seu enterrament, el dia 9 del mes passat, Lluís Llach va cantar allò d’“On vas amb les banderes i avions, i tota mena de canons, que apuntes el meu poble?”.

La lluita per la pau el va portar a Justícia i Pau, on primer en va ser el vicepresident i després el president durant molts anys. Però ell sabia que la justícia ha de ser global perquè arribi a tothom, i per això no separava la lluita per la pau de la lluita pels drets humans, pel progrés humà, pel desenvolupament

econòmic i social. I ens vam empescar, amb molta altra gent, la reivindicació que Espanya complís el mandat de les Nacions Unides de dedicar el 0,7% de la nostra riquesa a la cooperació al desenvolupament. Encara avui Espanya dedica només el 0,3% del PIB a cooperació, però seguim i seguirem lluitant perquè hi hagi més solidaritat internacional. (Per cert, ara mateix la solidaritat no és només enviar 5 milions de vacunes a Amèrica Llatina, com ha promès el president Sánchez –que està bé–, sinó aconseguir que les vacunes no tinguin patent privada, perquè han estat finançades també amb diners públics.)

L'Arcadi no ha estat només un activista voluntariós, sinó una persona que defensava els seus arguments amb dades, fets, conclusions ben raonades. Professor d'Economia a la universitat, amb milers d'alumnes que han pogut gaudir del seu mestratge, president de Justícia i Pau, president de la Universitat de la Pau de Sant Cugat del Vallès, membre de Procés Constituent, vicepresident de FundiPau i moltes coses més, amic de tothom, tenia cinc característiques que el definien:

- no tenia un no per a ningú, si la seva agenda li ho permetia,
- era rigorós en les coses que deia, les havia estudiat molt bé,
- era bo, no tenia maldat ni volia mal a ningú, encara que li sobraven tots els militars,
- era conseqüent entre el que deia i el que feia, com vivia, i
- era una persona optimista i esperançada, que deia sovint que el món està fet una merda però que hi ha moltes possibilitats de millorar-lo.

En fi, “res del que és humà li ha estat aliè”. S'ha implicat en totes les causes justes i ha viscut fent el bé. Ha estat, veritablement, un profeta del nostre temps. I per això el seu exemple perdurà i serà ferment de noves persones compromeses amb la justícia i amb la bondat.

Juan Juncosa

Val més tard

Segur que és conegut per molts l'expressió *Val més tard que mai*; possiblement algú podia respondre amb el seu supòsit oposat *No deixis per a demà el que pots fer avui*. Però en aquest cas no parlem de deixar les coses per a l'últim moment. Si fos així segurament la resposta, no deixar per a demà les coses, seria correcta. En aquest cas parlem del motiu original. La frase és atribuïda al filòsof Diògenes de Sinope, que va respondre

“val més tard que mai” quan es ficaven amb ell per intentar aprendre solfeig en la vellesa.

Crec que per perseguir els teus somnis mai és tard. Un somni no complert no té per què acabar morint. Simplement ha d'aparèixer el seu moment, per la qual cosa aquesta frase és més que valguada. Quan trobis el teu moment, la teva oportunitat, aprofita-la, perquè estic totalment convençut que “mai és

tard si aquesta és bona” I és que val més fer alguna cosa per tard que sembli, que quedar-se sempre amb la idea aquella de què hauria succeït si...? Si encara segueixes sense estar convençut, potser t'ajuda a buscar les següents històries que podràs trobar a internet. Coronel Sanders va fundar KFC quan tenia 62; Giuseppe Verdi, compositor italià, es va fer famós al cap de 74 anys, i John Pemberton tenia 55 quan va fundar Coca-Cola.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Madrid marca el pas

La política espanyola fa un temps que no es marca ja a Catalunya sinó a Madrid. No al Madrid capital seu de les institucions i l'administració de l'Estat, sinó a la Comunitat de Madrid. La victòria aclaparadora d'Isabel Díaz Ayuso significa el triomf, ara sí, d'un moviment de nova dreta populista fortament identitària que s'ha fet amb el control del Partit Popular, que ha estat arrossegat cap a posicions extremes. Un corrent imparabile que va anar creixent i consolidant-se com una autèntica bola de neu que ha acabat per passar per sobre d'unes esquerres perplexes que s'han conformat a fer el paper de la trista figura. Un relat de continguts fàcils però potents que ha proporcionat als sectors socials madrilenys irritats pels efectes de la pandèmia i per un ascensor social que els és poc favorable cap a una mena de tribalisme *cañí* que ha connectat amb la incorrecció política amb què se les gastava Ayuso així com amb la provocació de posat feixista que exhibia Vox i la candidata Monasterio. Posats a adscriure's a un nacionalisme, ho han fet a un de constituït per "canyes i toros", que s'ha sentit còmode amb la polarització extrema, el desafiament i la gestió gamberra de la pandèmia per part d'una presidenta convertida en la icona política per a "ignorants i bàrbar". Un experiment trumpista en tota regla, on les mentides s'han propagat amb total desvergonyiment, fins i tot fent-ne bandera, amb una candidata amb posat d'ingenuïtat, que tant l'han fet seva els sec-

tors acomodats del barri de Salamanca, clarament afavorits per les seves polítiques fiscals i de privatització de serveis públics, com gran part dels sectors populars de les barriades del sud de la capital, als quals ha mantingut les terrasses de bar obertes i els han fet promeses de falsa emancipació.

Perquè tot això es donés, calia que el progressisme, les diverses esquerres madrilenyes col·laboressin a fer-ho possible. I ho han fet. Han acceptat el desafiament polaritzador amb què els temptava l'estratègia dretana i així li han servit una victòria inapel·lable. Encara que resulti increïble, la dialèctica entre "llibertat i comunisme" que semblava una bajanada ha funcionat. La candidata popular va aconseguir que Pablo Iglesias fes el paper que els resultava més propici. Saltava a l'arena com a redemptor, amb la qual cosa més que salvar Podemos el que feia era de gran activador del discurs populista, mobilitzar el vot a la contra d'algú que, amb raó o sense, la nova dreta madrilenya ha convertit en el boc expiatori. Confiauen en la seva sobreactuació impostada i no els va decebre. El debat ja no anava de polítiques o de situacions econòmiques i socials provocades per la gestió de la Comunitat, sinó de principis abstractes brandats amb cridòria i fins i tot amb violència. No es feia sinó reforçar el relat i el marc mental establert per aquesta dreta desacomplexada i irada en versió madrilenya. Tot ha estat un calc de la campanya de Clinton contra

Trump de les eleccions americanes de 2016. Actitud de supremacisme intel·lectual i moral del progressisme dels demòcrates enfront d'uns seguidors de Trump als quals Clinton va qualificar de "deplorables". No havia entès les preocupacions, les humiliacions ni la ira d'una Amèrica profunda que, sobretot, demanava respecte i que culpava de tots els mals l'establishment i la cultura de la correcció política. Tant pels rics com per la gent de barriada madrilenys, el poder constituït a combatre es diu Pedro Sánchez i el seu pacte d'esquerres. No han sabut combatre, especialment entre el seu antic electorat, aquesta imatge creada de noves elits. Per acabar-ho d'adobar, el paper del PSOE en aquestes eleccions ha estat galdós: agafat a contrapeu, amb un candidat de sortida i poc convincent, canviant d'estratègia en plena campanya diverses vegades, amb anuncis governamentals sobre temes fiscals que eren autèntics trets al peu... La derrota ha estat contundent i indiscutible. Més que lamentacions i pomposes declaracions antifeixistes, el que caldria ara és fer autocrítica dels molts errors comesos. La dreta no ha guanyat per "maldat intrínseca", sinó per la incapacitat de l'esquerra per entendre les preocupacions dels sectors socials que li haurien de donar suport, per la seva abstracció i desconexió de la realitat, així com la falta d'un projecte i uns discursos engrescadors. Li ha sobrat actitud de "superioritat moral" i li han faltat humilitat i polítiques pràctiques.

Llorenç Capdevila

DE REÜLL

El poeta Bukowski

Admiro els escriptors incorruptibles, aquells que creuen en la seva obra d'una manera visceral, que la veuen com una part integral de la pròpia vida i que, per tant, no estan disposats a fer cap concessió (ni al públic, ni a la moda, ni als editors). En conec alguns. Fins i tot, em considero amic d'un parell d'autors que viuen l'experiència artística d'aquesta manera. Llegint *La enfermedad de escribir (On Writing)*, de Charles Bukowski, que fa poc ha publicat Anagrama en castellà i que reproduceix la correspondència que el poeta i narrador va mantenir amb diversos editors o amb altres escriptors al llarg de prop de cinquanta anys, he quedat atrapat per la seva manera de viure l'experiència de la creació artística. Bukowski és un *outsider* en tota regla. Per ell, les apostes als hipòdroms, les borratxeres constants i la creació literària sembla que siguin una mateixa cosa: vida. Per Bukowski, la majoria

d'escriptors som artistes convencionals, integrats al sistema, que posen la disciplina davant de la vida ("*me da la impresión de que esos escritores lo único que hacen es pulir madera. Supongo que pasa porque estudian mucho y viven poco*"). Segons Bukowski, "*ha habido un abismo demasiado grande entre la literatura y la vida; quienes han creado literatura no han escrito sobre la vida y los que han vivido la vida han sido excluidos de la literatura*". Em temo que té part de raó.

Encara no sé si Bukowski em fascina més com a personatge o com a escriptor. Alcohòlic, jugador, provocador, misantrop, irreverent, excèntric, groller, nihilista, obsessiu, arrauxat, boig. Un geni? No ho sabria dir. En algun moment, llegint-lo, he tingut la sensació que ell mateix alimenta la pròpia condició d'autor maleït. Sigui com vulgui, és un d'aquells autors a qui cal tenir en compte, per la seva obra i per la seva acti-

tud antiintel·lectual davant la creació artística, que és com dir la seva actitud davant la vida. M'agrada llegir llibres d'escriptors que reflexionen sobre el fet creatiu, sobre el procés d'escriptura, sobre les manies i les obsessions a l'hora de crear: Ray Bradbury, Stephen King, Jaume Cabré, Enrique Vila-Matas, Milan Kundera, Isidre Grau, Haruki Murakami, Annie Dillard... No sempre hi estic d'acord i poques vegades, de fet, m'hi sento identificat, però sempre quedo fascinat. També m'ha passat amb Bukowski, malgrat l'enorme distància que ens separa en gairebé tots els sentits. Ell va viure –i va escriure– en una mena de *carpe diem* literari que suposo que és la base de la seva rauxa productiva i del seu estil brut: "*Un escritor no es escritor porque ha escrito un puñado de libros. Un escritor no es escritor porque enseña literatura. Un escritor solo es escritor si escribe ahora, esta noche, en este preciso momento.*" Uf!

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Joan Cuscó i Clarasó

Poesia,
humanitat
i llibertat

Ben cert que Catalunya forma part de la mediterrània i que els catalans reivindicuem aquest fet per comprendre la nostra idiosincràsia. Ara bé, la mediterrània és un espai complex i plural ple de dolor, de mal, de perills i de desencontres. I el llibre del qual avui els volem parlar obre la possibilitat d'un encontre i d'un diàleg entre una riba de la mediterrània i l'altra. Aquest segon volum de poesia de la col·lecció "Serteixi" (que és la paraula que els kurds fan servir per anomenar les libèl·lules) recull la poesia del periodista i poeta egipci Imad Abu Sàleh i, per tant, permet obrir una fissura per on iniciar un tu a tu. En els seus poemes Imad Abu Sàleh parla de la condició humana. D'allò que som. D'allò que compartim. D'allò que patim. El poeta comparteix la seva mirada i les seves paradoxes. Les seves preguntes i els seus dubtes en un llenguatge proper i sobri. No hi ha greix en les seves paraules. Hi ha múscul. Hi ha franquesa i intimitat, llum i claredat. La proximitat necessària per donar-nos una poesia que vol ser compartida (i que ha estat traduïda per Valèria Macías Pagès).

En aquesta poesia hi ha un camí des del quotidià, el compartit i el banal cap a la idea, el concepte i la

vida. Un camí de l'anècdota a la categoria, que solem dir els catalans. Una paraula que adquireix pes: "Cuino i rumio: cada ceba és una màxima, / cada guisat una lliçó. / Pelar ceba / -capa rere capa- / revela l'essència de l'existència: el buit." Una paraula poètica que ens interpel·la i que brosta del més concret i simple. Una paraula poètica, d'altra banda, que adquireix, també, contundència: "La gent no suporta la teva olor / perquè és tan molesta com la veritat." Una paraula poètica que incita a pensar des de la sensualitat i el tacte: amb tots els sentits. Amb el cos sencer. Que fila les idees apamant el cos i la terra: que toca de peus a terra, perquè la vida humana és arran de terra.

Als poemes, com bé diu el títol, també hi ha un elogi de l'error, perquè sense l'error no hi hauria coneixement. No hi hauria res. Els humans no podríem avançar. I també hi ha una catarsi a través de la paraula. Una destil·lació d'allò que hom viu.

Finalment, hi ha, finalment, una crida a la llibertat i al diàleg. Al bé comú i a la humanitat compartida i en construcció: "Tampoc no hi ha llibertat a la terra / És impossible que un tot sol en gaudeixi / sense els altres, / ja que el desvetllaran els crits dels esclaus / de temps immemorials."

ELOGI DE L'ERROR

Autor: Imad Abu Sàleh

Editorial: Ed. Karwán

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2020

Nombre de pàgines: 115

Pere Martí i Olivella

Una obra
èpica amb
un dilema
final

És realment impossible fer una anàlisi completa d'aquesta extraordinària obra en només 2.300 caràcters, ja que Keefe no es planteja només fer una crònica d'uns moments ja de per si prou complexos, els anomenats *Troubles*, i les seves derivades fins pràcticament l'actualitat, sinó que es mulla, baixa a les bodegues del conflicte i ens vol mostrar allò que hi ha darrere dels herois i els màrtirs, i que quasi sempre no és massa brillant.

Per tant, escolliré només un dels molts vectors d'anàlisi possibles, precisament la incomoditat que la seva lectura m'ha anat produint, deguda a la tensió entre l'equidistància o "distanciament lúcid", destacats per part de l'editor en les ressenyes introductòries, i la sensació que, al cap i a la fi, no deixava de ser una obra de part.

El llibre qüestiona la legitimitat de la violència, tot submergint-nos en un conflicte amb unes arrels molt profundes, i que en el moment històric que s'hi reflecteix incorpora a la variable nacional la d'una

descarnada discriminació social. I, finalment, s'esplaia en la descripció de com els mateixos botxins acaben sent víctimes del seu fanatisme sectari.

Resseguint la biografia de destacats membres de l'IRA, va construint la seva tesi. Però, paral·lelament, hom percep un eixordador silenci pel que fa a la reflexió sobre la legitimitat i les conseqüències biogràfiques de la violència exercida per la part oposada, que incloïa no només els paramilitars unionistes sinó també tot l'aparell institucional britànic: la policia de l'Ulster, l'exèrcit, els serveis d'intel·ligència i tota l'estructura governamental i judicial de l'Estat, indissociablement barrejats amb els paramilitars.

Sorpren també l'acarnissament amb l'antic cap de l'IRA, G. Adams, qui amb el seu gir cap a la lluita política va ser peça crucial per assolir els celebrats acords de Divendres Sant, que van portar la pau, tensa però efectiva, al país.

Una obra enorme, èpica, però que, als qui hem estat massa sovint del costat feble de "l'equidistància", no pot sinó deixar-nos amb un cert mal gust de boca. Al final, sembla venir a dir, la violència cruel, despietada i implacable, però organitzada i planificada fredament és molt millor que la violència sectària, emocional, idealista i que compromet vitalment a qui la practica. Un dilema que no voldria haver de resoldre.

Una lectura que segur que us interpel·larà.

NO DIGUIS RES

Una història real de violència i memòria a Irlanda del Nord

Autor: Patrick Radden Keefe

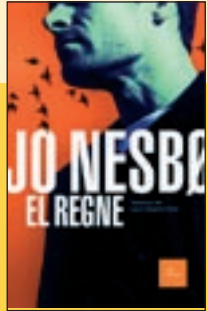
Traductor: Ricard Gil

Editorial: Edicions del Periscopi

Any d'edició: Barcelona, 2020

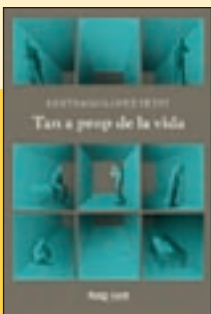
Nombre de pàgines: 574

NOVETATS EDITORIALS

'El regne'
Jo Nesbo
Ed. Proa

El creador del detectiu Harry Hole, el rei de la novel·la negra escandinava, torna amb aquesta història. La d'en Roy, que mena una vida tranquil·la en un poble de Noruega fins al dia que arriba el seu germà petit i la parella d'aquest, una arquitecta de renom. Tenen un pla per treure el poble de la decadència. Però també secrets del passat familiar.

'Tan a prop de la vida'
Santiago López Petit
Raig Verd Ed.

Primera novel·la d'un reconegut filòsof. El seu protagonista ingressa a l'Escola de la Vida, un lloc d'elit on es forgen els futurs líders. Les consignes de l'escola són lluminoses –esperança, felicitat, creació– però intueix que s'hi amaga quelcom més tèrbol. Va començar a treballar-hi molt abans de la pandèmia, però explica aquesta societat en què vivim.

'La marxa de Radetzky'
Joseph Roth
Libres de L'Avenç

El títol és –sí– el de la famosa marxa del concert d'Any Nou. Quelcom hi té a veure: aquesta novel·la parla de la decadència de l'imperi austrohongarès a finals del segle XIX i principis del XX a través d'una família de la noblesa. La fi d'un món, sota la mirada del vell emperador Franz Joseph. Alguns diuen que és la millor novel·la política de la història.

'Crònica d'un pintor de frescos'
Josep Minguell / Pagès Ed.

Fill i net de pintors al fresc, Josep Minguell és un dels pocs pintors que dominen plenament aquesta tècnica, que va donar fruits tan esplendorosos com la cúpula de la catedral de Santa Maria del Fiore de Florència o el sostre de la Capella Sixtina del Vaticà. En parla en aquest llibre, en paral·lel amb el seu treball a Santa Maria de l'Alba, a Tàrraga.

'No sóc racista, però...'
Matthew Tree
Destino

La frase que dona títol a aquest llibre és la clàssica excusa de tots els que després deixen anar algun argument racista. Matthew Tree els desmunta un per un i de manera molt entenedora. Aquells contra els que projectem el racisme no gaudeixen de privilegis, no són de cultures *inferiors*... i fins i tot són ben capaços d'aprendre el català.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Sta. Maria de Gallecs

“ M'agrada passejar-me de vegades pels ocres vius dels camps, trobar-m'hi un conegut, un saludat i veure el verd daurat de les acàcies... L'església de Gallecs en té quatre al davant. Menuda, austera i romànica. S'encara a un ponent d'aram, de foc i mig morat. Bastida entre els segles XII i XIX, amb pedres vermelloses, de riera, i uns carreus polits. De creu llatina, volta apuntada i arc de mig punt a la porta. Pel peu hi passa un rierol, hi fuig un ànec verd, llampat, i hi canta l'ocellada.

Primavera

En la glicina
set borinots tenyint-se
de malva fina.

Estiu

El blat madur,
la cresta mel i roja
de la puput.

Tardor

Fa fred, et mulles,
cargol banyut i mig
tocat de lluna.

Hivern

El Nen, el bou,
tres reis, el caganer
i algun camell ”

Josep Masats i Safont

AUTOR
Josep Masats
i Safont (1953)
OBRA
'Mollet del Vallès.
Panoràmica'
Viena Ed., 2008
INDRET
Santa Maria de
Gallecs
MUNICIPI
Mollet del Vallès
COMARCA
Vallès Oriental

Antiga parròquia rural esmentada des del 904. Interessant edificació romànica amb vestigis d'una d'anterior pre-romànica, de planta de creu llatina i absis rectangular, amb campanar d'espadaña. Alguns textos de Josep Masats, entre els quals quatre haikus estacionals, ens serviran per retrobar literàriament aquest indret de gran bellesa natural enmig de la plana vallesana.

MOLLETVALLES.CAT

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

171

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

Diferents maneres de negar (I)

Negar és dir que allò que una altra persona afirma, suposa o pregunta no és cert. De vegades neguem verbalment i de vegades neguem amb un gest o amb un posat. De negacions gestuals n'hi ha diverses: movent el dit de dreta a esquerra i movent el cap també de dreta a esquerra; hi ha igualment el gest de la boca i dels ulls. I no ens hi entretindrem més perquè cada cultura té els seus gestos.

Ara entrem en l'apartat de la negació verbal. En català l'adverbi principal per negar és el **no**. Aquesta paraula pot venir acompanyada del mot **pas**, que serveix per reforçar. Per exemple, si diem "No hi aniré pas", té molta més força que "No hi aniré". El **pas** serveix per assegurar

que aquella acció no tindrà lloc. Observeu que el **pas** va darrere del primer verb. En canvi, si tenim verbs compostos, hi ha dues opcions: "No hi he **pas** anat" o "No hi he anat **pas**".

També es reforça la negació en frases que expressen la prohibició ("No ho facis pas, això!"), en interrogatives en què demanem implícitament l'explicació al nostre interlocutor ("Aquest càntir vessa: no està pas esquerdat?"), en frases comparatives ("Estudia més tranquil a la nit que no pas durant el dia") i en frases amb un verb implícit en què es nega parcialment el que s'ha dit anteriorment (-Ell surt tots els dies. -No pas quan plou.). El dia que ve en veurem més.

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

Confusing words

– make or do?

Make and do are two verbs that are commonly confused in English. As a rule of thumb, do is for general activities, and make is when you produce or create something. As usual though, there are lots of exceptions!

Complete the sentences with the correct form of make or do.

1	My sister used to _____ a lot of money when she was a lawyer.
2	I only _____ a few mistakes in my last exam.
3	Shall I _____ dinner?
4	None of the students _____ their homework, so the teacher was not happy.
5	I _____ my best, but I didn't get the job.
6	This country _____ a lot of business with the USA.
7	Are you _____ anything special this weekend?
8	They _____ fun of her accent when she first arrived.
9	Could you _____ me a favour? Can I borrow your car?
10	I have _____ up my mind. I'm not going to university.
11	He _____ very badly in his last maths exam.
12	My children never _____ their beds in the morning.
13	I _____ two cakes yesterday. They were delicious!
14	What do you _____ for a living?
15	Sorry, I can't come out tonight. I've already _____ other plans.

CATALÀ

Paraules que generen confusió

– make o do?

Els verbs *make* i *do* sovint es confonen en anglès. Per norma general, el verb *do* es fa servir per a activitats en general i *make* s'utilitza quan produeixes o crees alguna cosa. Però com és habitual, hi ha moltes excepcions!

Completeu les frases fent servir la forma del verb *make* o *do*.

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

DEPECHE MODE

'Violator'

Mute, 1990

Violator és el setè disc d'estudi de Depeche Mode i el que els va convertir en un dels grups intocables, tant pel que fa a la qualitat com per l'èxit de vendes. La novetat era que un grup que fins llavors havia fet discos *tecno* carregats de sintetitzadors, *samples* i altres aparells electrònics, en aquest disc se sentien per primera vegada alguns *riffs* de guitarra. Depeche Mode van decidir barrejar el tecno amb el rock i els va sortir un disc rodó. A partir d'aquí, omplir estadis amb el carisma del líder Martin Gore i del cantant Gave Gahan va ser bufar i fer ampolles. Abans del disc, es van publicar dos *singles*: el primer, amb la irònica "Personal Jesus" (cançó de la qual uns anys més tard en va fer una versió el gran Johnny Cash), i el segon, amb "Enjoy the Silence". Tots dos temes van sonar insistentment a les ràdios i es van vendre com xurros. I precisament són les dues grans bases comercials de *Vio-*

lator. Però les restants set cançons del disc són gairebé igual de bones, sobretot "World in My Eyes" i "Policy of Truth", cançons denses, fosques i, a sobre, excel·lents per ballar. El 1990 estava punt d'esclatar el *grunge*, és a dir, tornava el rock de guitarres per excel·lència. Però Depeche Mode, amb una proposta ben diferent, van continuar gravant discos d'èxit. Tecno, rock, jazz... tant és si fas les coses ben fetes.

NOTES

Festa pels 30 anys del 'Ben endins' de Sopa de Cabra

Dilluns dia 10 de maig farà 30 anys de la sortida del *Ben endins* (Salseta Discos, 1991), el disc més emblemàtic –i més venut– de la història del rock català. I per celebrar-ho, Sopa de Cabra ha preparat una autèntica festa amb ingredients que satisfaran els seus seguidors: una reestrena de la cançó *Si et quedes amb mi*, una gira, la reedició del disc i una exposició monogràfica que es podrà veure a Girona. El primer en arribar, aquest proper dilluns, serà l'estrena d'un videoclip de *Si et quedes amb mi* gravat especialment per a l'ocasió amb la participació de sis convidats: Santi Balmes (Love of Lesbian), Beth, Joan Dausà, Alguer Miquel (Txarango), Judit Neddermann i Suu. A partir d'aquí vindrà una gira especial batejada amb el nom de *30 anys Ben endins*. El retrat d'una generació que s'encetarà a la Pobla de Mafumet el 19 de juny i que també passa-

rà per Barcelona, Calvià, Sitges, Tarragona o Lloret de Mar, entre d'altres. Més endavant també s'estrenarà una exposició a Girona, s'editarà un altre senzill amb col·laboradors especials i es farà una reedició digital del disc on s'hi han afegit algunes peces que no van tenir cabuda a l'original d'ara fa tres dècades. Un disc singular que aleshores es presentava en forma de doble LP amb tres cares en directe i una d'estudi. Un àlbum que, 30 anys després, continua sent del tot imprescindible.

EL TEST

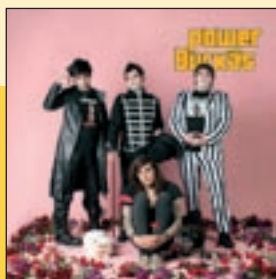
Micky Vega

Primer instrument que vas tocar? Una flauta Hohner de plàstic. **Primer grup del qual vas formar part.** Metalside. **Primer disc que et vas comprar?** Possiblement no va ser el primer, però pagat amb el meu primer sou va ser *Mutter*, de Ramstein. **Quants discos tens?** Ni idea. Uns 500... però els hauria de comptar. **Salva'n tres.** *Master Of Puppets*, de Metallica; *The Joshua Tree*, d'U2; i *OK Computer*, de Radiohead. **Grups o músics de capçalera.** No podria viure sense els suecs Opeth ni sense Metallica o els Muse. **Un concert (com a públic) per recordar.** El primer concert heavy de la meua vida: Sangtraït al barri de Sant Andreu de Barcelona. Tenia 12 anys i hi vaig anar amb el meu cosí.

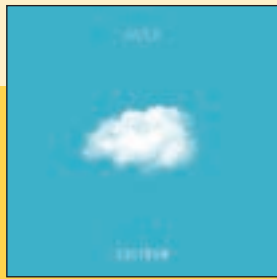
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

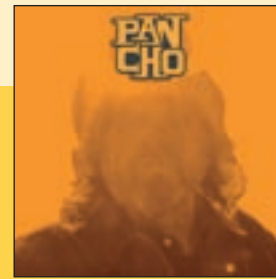
POWER BURKAS
'Naïf, potser'

El tercer disc dels vigatans Power Burkas és un tro. En alguns moments despista, perquè hi ha passatges melòdics *convencionals* i fins i tot secció de vents en una peça (*Autorentat*), però no. No s'han passat al mestissatge de festa major ni al pop d'auditori enrajolat. A totes les cançons, tard o d'hora, hi ha aquell rampell marca de la casa que els fa genials i singulars. Un rampell, això sí, que també els condemna a no comptar per milions la seva legió de seguidors sinó per centenars (o, tan de bo, milers). Això sí, fidels i fins a la fi dels temps. Llarga vida!

CULTRUM
'Avui'

Feia cinc anys que els tarragonins Cultrum no editaven material nou i l'espera ha valgut la pena. Tornen amb un disc optimista que, pel que fa a lletres i missatge, farà les delícies dels amants del *carpe diem*. I pel que fa a música, els deu talls de l'àlbum parteixen del pop però també flirtegen amb el funk, el rap, el reggae i, com passa ara amb la gran majoria de grups de l'escena nostrada, alguns tocs d'electrònica. Al disc hi col·laboren Xavi Ciurans (Gertrudis), Gemma Polo (Roba Estesa) o Miquel Biarnés (l'única oca grassa que no és d'Osona).

PANCHO
'Pancho'

Després de fer rock'n'roll durant gairebé dues dècades amb el projecte Justo y Los Pecadores, el duet liderat pels barcelonins Cesc Estrada i Justo Conde es reinventa amb Pancho. I *Pancho* és el títol també del seu primer disc on continuen fidels al rock tot i que ara han abaixat una mica les revolucions i s'acosten més al concepte de bandautor. L'àlbum, que té vuit temes, s'obre amb *Los zapatos de Tom Petty*, un mig temps on deixen clar de quin peu calcen, i segueix amb *Cuando nos caliente el sol*, un tema d'aire rockabilly ideal ara que deixem l'hivern enrere.

TECNOLOGIA

Tecnonews/AMIC

Amazon ja té permís per fer lliuraments amb drons als EUA

La FAA (Administració Federal de l'Aviació) va atorgar fa un temps permís a la multinacional nord-americana Amazon per iniciar en fase de proves, i sobre àrees amb una baixa densitat de població, el repartiment de paqueteria mitjançant drons.

La idea d'aquest servei es remunta a l'any 2013, però no és fins tres anys més tard, l'any 2016, quan pren cos sota el nom Amazon Prime Air. S'esperava que estigués en marxa i disponible comercialment el 2019, i la veritat és que avui dia encara no es troba en funcionament, encara que periòdicament han anat sorgint vídeos de les proves dels drons que hauran d'executar el servei.

Fa anys, la planificació d'aquest servei preveia que fos utilitzat per poder lliurar mercaderies en menys de 30 minuts després de la seva adquisició, a clients que es trobessin a menys de 16 quilòmetres de radi del centre de paqueteria d'Amazon, i la compra de la qual no superés els 2,25 quilos.

No obstant això, i tenint en compte els grans avenços que els drons han experimentat en matèria d'autonomia i capacitat de càrrega al llarg d'aquests últims anys, no seria estrany que Amazon acabés canviant-los i ampliant-los d'alguna forma.

Malgrat tot, i si ens cenyim a les característiques definides, una situació com l'explicada en zones amb baixa densitat de població és difícil de trobar, mentre que amb zones d'alta densitat de població, les regulacions actuals ho impedeixen, i l'opinió pública tampoc hi és gaire favorable.

A més, hi ha un altre handicap per a la seva implantació: si bé la paqueteria és un negoci més aviat senzill, amb regles molt semblants en tots els països, no passa el mateix amb la regulació dels drons, malgrat diverses iniciatives d'homologació i que, a la llarga, totes les reglamentacions nacionals aniran convergint, s'ha d'anar pal·liant aquest problema a mitjà termini.

Ni tan sols l'emergència provocada per la Covid-19 ha accelerat la posada en marxa d'aquest servei, per la qual cosa encara haurem d'esperar per poder veure les imatges futuristes de drons lliurant paquets pels nostres carrers i ciutats.

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Drama i penitència d'un festival musical

Buffffff els festivals, quin horror. No recordo pitjor tortura que passar-me deu hores seguides al Rock Fest de Barcelona de 2017 –tot i que se celebrava a Santa Coloma de Gramenet– suportant pessimes bandes de metal que gràcies a la incondicionalitat de molts aficionats del gènere sortien a jugar el partit amb l'avantatge de saber-lo guanyat. Algun *play-back* més que evident, un so nefast, lavabos d'una salubritat més que qüestionable, menjar ràpid de feixuga digestió, i molta gent que a mesura que avançaven les hores acumulaven més suor i cansament. Bé, més cansament que jo segur que no.

De fet el primer festival al qual vaig assistir també era curiosament de heavy metal. Va ser 29 anys abans, aquest cop sí a Barcelona, en una plaça de toros de la Monumental on quatre bandes aleshores punteres d'aquell estil, Iron Maiden, Metallica, Anthrax i Helloween, van actuar-hi acompanyats per la formació local Manzano. El que més recordo d'aquell dia és la prèvia al concert, quan vam anar fins a Nou Barris a buscar altres incondicionals del heavy, i com caminant pels carrers primer i al metro més tard, se'ns anaven afegint una riuada de peluts carregats de símbols de les seves bandes preferides i canelleres de cuir, que si no arriba a ser perquè

sempre he estat una mica *freak*, m'haurien captat cap a un sentiment de pertinença comunitària metal. Dels concerts em va quedar marcat com vam haver de fugir de primera línia

després que uns *moshers* embogits investissin a hòsties qualsevol desprevingut que s'hagués cregut que podria veure als Anthrax com qui va a veure un concert de música clàssica. Un cop acabat el festival on Metallica estrenaven el fluijot *And justice for all* i els Maiden el no gaire millor *Seventh Son of the Seventh Son*, vam passar la nit a la plaça Catalunya esperant que obrissin l'estació per tornar cap a Ripoll. A casa vaig intentar dormir malgrat uns acúfens infernals que em van maltractar durant un parell de dies.

Com que soc mesell, encara he estat en un parell d'edicions del Festival Internacional de Benicàssim, on això sí, la qualitat de les formacions ha estat sensiblement superior, però on la sobreexposició horària malmetia qualsevol cartell, encara que hi coincidissin Belle and Sebastian, Mogway, The Cure i els Planetas. Si en el futur em busqueu en algun concert, que sigui de petit format, com a molt amb un parell de bandes, i una barra amb Red Bulls en fresc. Ah, i si pot ser a la sala Apollo, millor encara.

Festival Monsters of Rock
Plaça d'assassinats animals la Monumental de Barcelona
Dijous, 22 de setembre de 1988

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

DEDUCCIONS DE POSAR I TREURE

La campanya de l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF, la renda per als amics) havia d'estar marcada aquest any per la més que previsible destrallada que suposarà per a persones que, sense haver-ho demanat, es van veure afectades per procediments de regulació d'ocupació (els cèlebres ERTO). Com ja ha estat sobradament comentat, aquestes persones han tingut durant l'època en la qual les empreses (buscant de manera legítima les opcions de sobreviure sense haver de prescindir per sempre més dels seus treballadors) van optar per enviar-los a casa durant un temps o per demanar-los que fessin més hores, a canvi que la part del salari que no assumís la mateixa empresa el cobris en part el sistema públic a través de la prestació d'atur. Aquest treballador consumiria una part del subsidi del futur si mai acabava sense feina, però tenia més opcions de conservar el seu lloc de treball un cop acabés la crisi pandèmica. Però aquesta solució tenia una altra derivada: aquests treballadors han tingut durant l'any passat més d'un pagador, de manera que –per normativa– els tocarà pagar siguin quins siguin els seus ingressos, amb l'agreujant que el que han cobrat del sistema públic no tenia desgravació, i ara els tocarà a ells pagar aquesta diferència.

Efectivament, aquest era –i és– un dels principals trets característics d'aquesta campanya tributària. Però en ple procés d'elaboració de la declaració de la renda, amb la calculadora traient fum, llisquen notícies de fons que fan pensar que l'arbitrarietat fiscal d'aquest any quedarà en un joc de nens. En un document que el govern espanyol ha presentat a la Unió Europea (sota el títol de Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència) es més que insinua la desaparició de l'ajuda per la tributació conjunta dels matrimonis.

El desenvolupament de la història és força conegut: es presenta un document a Brussel·les, alguns dels detalls transcendeixen i es fan públics. El rumor ja és informació i passa a ser una remor de crítiques que porten, finalment, al desmentit per por de la impopularitat, agreujada per la proximitat

d'unes eleccions com les que hi ha a Madrid. El pas següent, és avisar que allò que han dit a Brussel·les encara està en estudi (no costa gaire imaginar-se a la ministra del ram amb el títex a la mà eliminant qualsevol rastre del que deia el document). Fa només unes setmanes, el Ministeri d'Hisenda presentava un grup d'experts per fer una proposta sobre la reforma fiscal, els resultats de les quals s'esperen per a finals de febrer de l'any que ve. Però al mateix temps que es fa l'encàrrec, el mateix govern que el fa en una particular mostra de coherència, ja avança unilateralment alguna mesura.

La tributació conjunta dels matrimonis era obligatòria fins l'any 1989, però el Tribunal Constitucional ho va tombar perquè en força casos acabava sent perjudicial per als membres del matrimoni, de manera que es van establir algunes modificacions que van acabar derivant en la situació vigent, de lliure elecció, però amb una reducció en cas que s'opti per la tributació conjunta, que era la que es pretenia eliminar.

El motiu adduït en el document presentat a la Unió Europea és que aquesta reducció desincentiva la incorporació de les dones en el mercat de treball. La lectura que porta a aquesta conclusió és, fins a cert punt, esbiaixada. Segons assenyalen els experts tributaris, la bonificació era poc favorable

en matrimonis que guanyessin aproximadament el mateix, però ho era més en els casos en què només hi ha un perceptor de renda o en aquells en els quals la diferència entre el primer preceptor i el segon és àmplia. És cert que es pot considerar més habitual que en aquelles llars amb només un ingrés, aquest provingui de l'home, o que quan hi ha una gran diferència salarial, aquesta sigui favorable a l'home (només cal recordar els informes sobre bretxa salarial que es publiquen cada any al voltant del 8 de març), donar-ho per descomptat en una normativa sobre fiscalitat fa ferum de paternalisme masclista. No es pot argumentar, a més, que les dones accedeixin o no al mercat de treball que els assegura ingressos i independència perquè, quan arriba la cita anual amb Hisenda, els acabi tocant pagar algun centenar més o menys d'euros.

L'argumentari del govern estava basat en un informe de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, que sí que explica que el benefici d'aquesta rebaixa fiscal es dona principalment en aquelles llars amb un sol preceptor o amb gran diferència d'ingressos entre el que més guanya del matrimoni i el que guanya menys. Però diu moltes altres coses. Una de les coses més destacades que diu és que aquest benefici fiscal afavoreix 4,2 milions de persones, 2,1 milions de matrimonis, que amb la rebaixa deixen de pagar 2.393 milions d'euros. No són pocs, sobretot quan el document presentat a Brussel·les intenta argumentar davant de la Unió Europea com s'ho farà l'Estat per ingressar més. Suprimir aquest benefici fiscal era una dreuera massa llaminera com per deixar-la passar. Els deures amb Brussel·les estaven fets, en part, però algú els va enxampar i, ara, la mesura s'ha desmentit. Desmentit a mitges (que els governs són mestres dels eufemismes: "Esperarà al dictamen dels experts per a la reforma fiscal i avaluaran la mesura sense incrementar la càrrega fiscal a les famílies." Doncs si han d'esperar dictàmens, perquè ho han posat a document? Els globus sonda són l'avantsala de l'arbitrarietat, molt poc recomanable quan el que es posa sobre la taula és la política fiscal.

INDICADORS

Davallada en ciment

Els primers 12 mesos de pandèmia de la Covid-19 han provocat un descens del consum de ciment a Catalunya del 5,1% (període abril de 2020-març de 2021). La paràlisi d'activitats econòmiques com a conseqüència dels successius estats d'alarma i confinaments ha frenat la lleu recuperació des dels mínims de 2014 amb una caiguda de les vendes que agreuja els problemes d'aquest sector productiu.

Creixement en automoció

Les matriculacions de turismes s'han disparat el 2.757% interanual a l'abril a Catalunya, fins a 9.571 unitats, segons dades d'Anfac. Entre gener i abril, s'han venut 34.961 vehicles, el 13,6% més respecte a 2020. En la comparativa, s'ha de tenir en compte que fa un any els concessionaris estaven tancats pel confinament. En comparació amb el 2019, les vendes han caigut el 34,2% a tot l'Estat.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

I tu, per a què utilitzes els ganivets de la cuina?

Fa uns dies, un bon amic em va passar un article que es va publicar en un diari d'àmbit estatal i de molta tirada.

Aquest article començava dient: "Pensar en positiu ni apuja el sou ni treu càrrega de treball: per què el *mindfulness* corporatiu està arruïnant la cultura laboral..."

"El problema és en tu i no en el sistema: la pandèmia i el teletreball han liquidat de l'imaginari l'oficina enrotllada amb neveres plenes, però ara s'expandeixen iniciatives i tallers d'autorealització personal que en la seva essència responsabilitzen de la productivitat, del rendiment i de l'estrès al propi treballador."

I certament moltes empreses i, algunes de molt nom i de sectors diversos, ofereixen aquest tipus de formacions enriquidores per al seu nou horitzó laboral i pal·liar déficits que no només són responsabilitat dels treballadors, si és que ho són.

Ofereixen classes de meditació i ioga gratuïtes per a empleats, descobrint que tenen beneficis i volen quedar bé i estar a la moda, però a aquestes classes poca gent hi pot anar en realitat per l'horari en què s'ofereixen i perquè el nivell de treball que assumeixen normalment els impedeix assistir-hi.

Però millorar les condicions. Això no es planteja.

En aquests tallers la resposta per millorar sols la trobaràs en tu mateix, gran error.

Mai en el sistema que perpetua aquesta sobrecàrrega i jornades extenuants. Pagar un salari d'acord amb el que s'ha treballat, tenir un horari raonable o complir amb les vacances estipulades podrien contribuir a solucionar aquest maneig de l'estrès i ansietat per la feina, però per a què plantejar si als empleats se'ls confon amb la creença que són només ells, equivocant-se per no reprimir les seves emocions adequadament i sense saber controlar el moment present, els únics que ho estan fent malament.

Curiosament, en aquests programes de benestar mai es qüestionen aquestes jornades maratonianes i en tot lloc amb la complicitat de les noves tecnologies, la falta de personal, els terminis de lliurament inabastables, una rotació de plantilla exagerada o l'absència de suport per fer front al teletreball i un seguit de qüestions que tenen a veure amb aspectes tan comentats com assetjament, conciliació, etc.

Enganyant i confonent amb xerrades motivacionals incompletes per entreveure les crisis com a oportunitats de major rendiment i fins i tot els treballadors tenen a la seva disposició un servei de suport psicològic, un programa de *mindfulness* de diversos nivells o classes de ioga en línia.

Però tampoc li han millorat les seves condicions laborals bàsiques.

Viu per treballar, però meditant.

Aquests programes, entre els quals es troba *mindfulness*, s'han convertit en cortina de fum i disfressen interessos com obtenir majors beneficis per sobre de les persones, mercadejant per aconseguir un major rendiment dels seus treballadors.

Es pretén encaixar i acomodar el benestar emocional en la lògica empresarial, apropiant-se d'un llenguatge que barreja superació personal i autorealització, justificant l'apropiació del *mindfulness* i la meditació en una lògica on aconseguir més diners sempre va ser la intenció principal.

En aquest article a què em referia a l'inici s'esmenta: "A Espanya, el *mindfulness* corporatiu a les grans companyies és una realitat. Segons informa l'Observatori de Recursos Humans (ORH), el 64% de les 102 companyies certificades com Top Employers Espanya ja compta amb iniciatives en la matèria com tallers de formació en *mindfulness*, espais de silenci per a la meditació o la pràctica de l'alimentació conscient. En el ventall d'activitats destaquen les pauses per 'alleujar l'estrès durant l'horari laboral' (implantades ja pel 62% de les com-

panyies Top Employers Espanya), les classes de ioga (55%) o els programes de desenvolupament personal i autoconsciència (52%)".

Fa un quart de segle es va publicar *Intel·ligència emocional*, escrita pel psicòleg de Harvard i redactor científic del New York Times Daniel Goleman.

Al costat d'aquesta intel·ligència emocional, el *mindfulness* i la meditació s'han convertit en elements clau de l'anomenada nova cultura de la felicitat i el benestar empresarial.

També s'ha heretat de la cultura propiciada pels gurus tecnològics. A mitjan anys setanta, Steve Jobs el va començar a implantar a Apple i a Google també s'ha optat per una fórmula similar, amb l'històric mètode de *mindfulness* de Cheng-Men Tan, instaurat una estratègia de *mindfulness* –el programa Inside Yourself.

És lamentable que la mala pràctica d'algunes empreses, el mal ús de la formació i el seguiment poc professional i poc ètic d'algunes persones que imparteixen aquestes formacions, en perjudici d'empreses, treballadors i professionals-formadors que realitzen ètica i professionalment la seva feina enterboleixin la bondat i la veritable intenció d'una pràctica mil·lenària com és el *mindfulness*.

Tot tipus d'eines es poden convertir en perjudicials si no són utilitzades correctament i per a la seva finalitat.

Per a quina finalitat tu fas servir els ganivets que tens a la teva cuina?

Mindfulness, és a dir, recordar estar connectat àmpliament, conscientment amb l'experiència de la vida, ens facilita ser conseqüents amb els nostres valors i intencions. Sense excuses.

Antoni Lacueva

Biòleg

Trainer PNL i Coach

Instructor certificat Mindfulness

L'HORÒSCOP

Roser Bona

Del 13-04-2021 al 19-04-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Amb Mercuri per la Casa III, s'activa el teu sector de les comunicacions. Dies de més trucades i missatges. Reps notícies d'algú que pertany al teu passat sentimental.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Venus transitant per Casa II, pot portar bones notícies del sector econòmic. Despeses vinculades a bellesa o moda. Si tens problemes amb un veí, s'obren vies de diàleg.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Amb Mercuri i Venus ja al teu signe, surts d'una etapa que pot haver estat fosca. Recuperes energia i ganes de fer coses. Passejos i potser una excursió en bona companyia.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si ets una persona creativa, pots trobar que tot el que veus et parla. Connectes més amb la natura i els animals. Venus a Casa XII, afavoreix un enamorament en secret.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

S'obren nous horitzons i recuperes l'esperança. Més trobades amb amics i també podria donar-se una forta atracció amb una persona que coneixes d'una activitat grupal.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Es comencen a moure coses al sector professional amb noves oportunitats. Bon moment per exposar un producte o servei al públic. A la feina es pot donar un assumpte amorós.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Tràmits vinculats a fiscalitat o préstecs. Experimentes una renaixença de la teva persona. Darre-rament potser han mort algunes il·lusions, però comencen nous projectes.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Moment de certa introspecció i meditació profunda de la teva vida. Estàs disposat a fer els canvis necessaris per donar el millor de tu. Converses secretes i confidències.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Dos planetes per Casa VII, ajuden que augmentin els contactes. També s'obre la possibilitat de conèixer una persona especial, amb qui viuràs una gran compatibilitat.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

El sector laboral està beneït per la bona sort o per una valoració positiva del teu treball per part de superiors i companys. La salut també experimenta una millora.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Una persona del cercle d'amics mostra el seu interès sentimental en tu. T'afalaga, però tens més opcions i no saps per qui decidir-te. Despeses per millores a la llar.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Si vols canviar de casa o fins i tot, anar a viure a una altra població, es donen algunes possibilitats i ho valdria, encara que per ara no moguis fitxa. Trobada familiar.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'El fotógrafo de Minamata'

D'Andrew Levitas

Compromís periodístic

Després de passar pel Festival de Berlín i, més recentment, pel 5è BCN Film Fest, arriba als nostres cinemes *El fotógrafo de Minamata* d'Andrew Levitas. Un film inspirat en el llibre homònim d'Aileen Mioko Smith, companya sentimental del fotògraf americà William Eugene Smith, figura en la qual es basa la pel·lícula. Johnny Depp, productor també del film, es posa en la pell d'aquest reputat reporter fotogràfic, famós pels seus reportatges de guerra, però que a finals dels anys seixanta és un artista desenganyat, desencisat, mancat d'inspiració i donat a la beguda.

Enmig d'aquesta travessia pel desert creatiu rep la visita d'Aileen Mioko (Hiroyuki Sanada), una jove japonesa-americana que busca la complicitat d'Eugene Smith per contribuir a donar ressò mediàtic a l'escàndol d'enverinament per mercuri abocat al mar d'una empresa japonesa en el poble costaner de Minamata. La tossuderia del fotoperiodista farà que l'editor de la revista *Life*, Robert Hayes (Bill Nighby), s'impliqui en el tema i l'envii al Japó a cobrir la notícia.

L'any 1971 Eugene Smith començarà a cobrir el registre fotogràfic de la lluita veïnal contra l'empresa contaminant Chisso que no vol indemnitzar els afectats pels vessaments tòxics, molts amb greus malformacions i lesions neurològiques en néixer. El seguiment

de les mobilitzacions i la seva implicació en la protesta al costat dels damnificats farà que trobi un sentit a la seva feina.

La pel·lícula d'Andrew Levitas i el mateix Depp no s'escapa de la convencionalitat, tot i que esdevé un film de denúncia dels desastres ecològics causats per l'home, més enllà del cas concret de Minamata; un al·legat mediambientalista d'abast universal. També hi ha una petita reflexió sobre el fet fotogràfic abordant el misticisme de la fotografia analògica, amb processos tan fascinants i màgics com el revelatge de les fotografies.

Eugene Smith busca la captura privilegiada d'un instant precís, vital, dotat d'una força colpidora i que alhora mogui a la reflexió. Algunes de les seves fotos han esdevingut una combinació perfecta de poesia, sofriment, emotivitat i cruesa, com la cèlebre foto *El bany de Tomoko*, que es reproduceix en el film, com a culminació artística de la seva feina.

També es desprèn de la pel·lícula el retrat d'una forma d'entendre el periodisme compromès i combatiu dels anys setanta, una època d'or del periodisme que sembla haver expirat. Per acabar, no es pot obviar la interpretació seriosa i convincent de Johnny Depp, molt lluny de les astracanades habituals dels darrers temps, aquí en un registre més mesurat, i envellit oportunament.

OFERTA CULTURAL

V. Bigas / T. Terradas

El violí d'Ara Malikian, en doble concert a Vic i a Granollers

Ara Malikian presenta 'Le Petit Garage'.

L'Atlàntida, Vic. Divendres, 7 de maig, 18 i 20.30h.

Teatre Auditori de Granollers. Diumenge, 9 de maig, 17 i 20h.

Ara Malikian, acompanyat d'Ivan Melón Lewis al piano, repasaran els temes del disc que el virtuós violinista d'origen libanès i ascendència armènia va compondre aprofitant que no va poder atendre els seus compromisos arreu del món durant el confinament i que dedica a la seva família.

Teatre familiar a Can Palots

'Klé', de la companyia Addaura Teatre. Teatre Auditori Can Palots de Canovelles. Dissabte, 8 de maig, 18.00h.

Aquesta companyia de teatre visual presenta un espectacle ple de màgia, música, titelles i dansa que fa entrar l'espectador dins el món de l'artista suís Paul Klee, explorant la seva obra i la seva figura.

El Petit de Cal Eril a Torelló

El Petit de Cal Eril presenta 'Energia Fosca'.

Teatre Cirvianum, Torelló. Dissabte, 8 de maig, 20h.

La pandèmia va impedir a El Petit de Cal Eril fer la gira de presentació del disc *Energia Fosca*, aparegut el 2019 i ara intenta, per tercer cop, complir amb el compromís que tenia a Torelló.

CINECLUB

CINECLUB VIC
11 de maig, 20h
L'Atlàntida
VO subtitulada

'El hombre que pudo reinar'

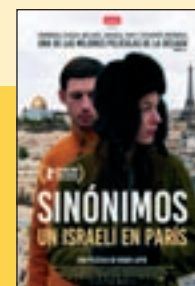
Regne Unit-EUA, 1975. Dir.: John Huston. Clàssic del cinema d'aventures protagonitzat per Sean Connery i Michael Caine. Dos aventurers viatgen a l'Índia el 1880 i sobreviuen gràcies al contraban d'armes i altres mercaderies. Un dia decideixen fer fortuna al llegendari regne de Kafiristan. Després d'un dur viatge per l'Himàlaia, aconsegueixen el seu objectiu just a temps per salvar un poble dels seus assaltants.

AC GRANOLLERS
7 i 9 de maig, 19h
Cinema Edison
VO subtitulada

'Otra Ronda'

Dinamarca, 2020. Dir.: Thomas Vinterberg. Quatre professors d'institut s'embarquen en un experiment sociològic en el qual cadascun d'ells haurà de mantenir la taxa d'alcohol al seu cos al mateix nivell durant la seva vida diària, i intentar demostrar d'aquesta manera que poden millorar en tots els aspectes de la seva vida. Basat en la teoria del psiquiatre i escriptor noruec Finn Skårderud.

CINECLUB ST. ESTEVE
7 de maig, 19.30h
Casal Municipal St. Esteve
VO subtitulada

'Sinónimos'

França, 2019. Dir.: Nadav Lapid. Un jove israelià arriba a París decidit a desfer-se de la seva nacionalitat al més ràpid possible. Convertir-se en francès significaria la seva salvació. Per esborrar els seus orígens el primer que fa és no pronunciar cap paraula en hebreu i el diccionari es converteix en el seu millor acompanyant. Es fa amic d'una parella francesa que té estranyes idees sobre com ajudar-lo.

CINEMES

4 DÍAS

EUA 2020. Dir. **Rodrigo García.** Amb **Glenn Close** i **Mila Kunis.** **Drama.** Deu anys de consum d'opioïdes han deixat en ruïnes la vida de Molly. Una nova medicina podria donar-li ales per començar de nou si és capaç de mantenir-se neta durant quatre dies, alguna cosa que tracta d'aconseguir amb l'ajuda de la seva mare Deb, una dona d'idees fèrries. L'amor que ambdues es professen veurà posat a prova com mai abans en les seves vides.

AQUELLOS QUE DESEAN MI MUERTE

EUA 2021. Dir. **Taylor Sheridan.** Amb **Angelina Jolie.** **Thriller.** Un adolescent testimoni d'un assassinat és perseguit per dos assassins bessons a través de les terres salvatges de Montana. Encara que compta amb una experta de la supervivència per evitar que els sequaços l'agafin, un incendi pròxim ràpid amenaça amb robar la vida de tots els implicats.

CHAOS WALKING

EUA 2021. Dir. **Doug Liman.** Amb **Daisy Ridley** i **Tom Holland.** **Ciència-ficció.** A Prentissstown, Todd ha crescut creient que la Masilla va ser la responsable de deixar anar un germen que va assassinar totes les dones i va contagiar amb el *soroll* la resta dels homes. Després de descobrir un recés de silenci en un pantà, els seus pares adoptius l'obliguen a fugir al més ràpid possible, deixant-ho tot enrere excepte un mapa del Nou Món i un missatge, així com una infinitat de preguntes sense respondre. Aviat descobreix la font del silenci: una noia anomenada Viola. Tots dos han d'avisar com més aviat millor de la imminent arribada d'una nau perquè l'intendent Prentiss pugui preparar un exèrcit per a la guerra.

EL FOTÓGRAFO DE MINIMATA

Regne Unit 2020. Dir. **Andrew Levitas.** Amb **Johnny Depp**, **Bill Nighy** i **Hiroeyuki Sanada.** **Drama.** Nova York, 1971. Després dels seus celebrats dies com un dels fotoperiodistes més venerats de la II Guerra Mundial, W. Eugene Smith se sent desconnectat de la societat i de la seva carrera. La revista *Life* l'envia a la ciutat costanera japonesa de Minamata, la població de la qual ha estat devastada per l'enverinament per mercuri, resultat de dècades de

negligència industrial. Smith se submergeix a la comunitat i les seves imatges donen al desastre una dimensió humana esquinçadora.

EL OLVIDO QUE SEREMOS

Colòmbia 2020. Dir. **Fernando Trueba.** Amb **Javier Cámara** i **Aída Morales.** **Drama.** Narra de manera íntima la vida d'un home bo, el metge Héctor Abad Gómez, carismàtic líder social i home de família, un destacat metge i activista pels drets humans al Medellín polaritzat i violent dels anys 70. La història relata la vida del doctor, pare de família preocupat tant pels seus fills com pels nens de classes menys afavorides. A la seva casa es respirava la vitalitat i la creativitat característiques d'una educació fonamentada en la tolerància i l'amor, però la tragèdia apuntava.

EN ATTENDANT MAI

França 2020. Dir. **Marc Recuenco.** Amb **Francesc Garrido**, **Esther Garrel** i **Eudald Font.** **Drama.**

Història d'una jove parella francoespanyola, Hélène i Manel, i el seu grup d'amics, Carles, Marlène i Giulia. A través de diverses escenes ens submergirem en les vivències d'aquest grup d'amics quan es compleixen els 50 anys de Maig del 68. 1968, per alguns res no ha canviat, per d'altres tot és perfecte. La pel·lícula mostra les diferents cultures que cohabitaven a la capital francesa a través d'aquests amics, però també gràcies a les entrevistes d'un periodista especialment enviat a la capital pel 50 aniversari.

EL SEÑOR DE LOS ANILLOS: LAS DOS TORRES

Nova Zelanda 2002. Dir. **Peter Jackson.** Amb **Elijah Wood**, **Ian McKellen** i **Viggo Mortensen.** **Aventura fantàstica.** Després de la dissolució de la Companyia de l'Anell, Frodo i el seu fidel amic Sam es dirigeixen cap a Mordor per destruir l'Anell Únic i posar fi al poder de Sauron, però els segueix un sinistre personatge anomenat Gollum. Mentrestant, i després de la dura batalla contra els orcs on va caure Boromir, Aragorn, Legolas i Gimli intenten rescatar els mitjans Merry i Pipin, segrestats pels orcs de Mordor. Per part seva,

Sauron i el traïdor Sarumán continuen amb els seus plans a Mordor, a l'espera de la guerra contra les races lliures de la Terra Mitjana.

NADIE

EUA 2021. Dir. **Ilya Naishuller.** Amb **Bob Odenkirk**, **Gage Munroe** i **Connie Nielsen.** **Thriller.** Hutch Mansell és un home de família corrent. Una nit uns lladres entren a casa seva i ell renuncia a defensar-se i defensar la seva família amb la finalitat d'evitar complicacions. Això decep el seu fill Blake i la seva dona Becca, que comencen a distanciar-se d'ell. L'incident el turmenta per dins i fa que surti a la llum el seu costat més fosc.

TIBURÓN BLANCO

EUA 2021. Dir. **Martin Wilson.** Amb **Katrina Bowden** i **Aaron Jakubenko.** **Terror.** Una escapada en hidroavió a la Gran Barrera de Coral australiana es converteix en un malson per a un grup de joves quan són atacats per un gegantesc tauró blanc. Encallat en alta mar sobre un fràgil bot salvavides, el grup haurà d'usar tot el seu enginy per a resistir a la monstruosa amenaça que els aguaita sota l'aigua.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Bajo las estrellas de París	-	17.00 i 20.00	17.00 i 20.00	-
RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	En attendant mai	-	19.00 (VOC)	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Els Croods 2: una nova era	-	-	18.00	18.00
VIC		Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous
L'Atlàntida	El hombre que pudo reinar (VOSC)	-	-	20.00 (Cineclub Vic)	-
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	De dilluns a dijous	
Sucre	Mortal Kombat	-	15.40	-	
	Una joven prometidora	20.00	20.00	20.00	
	Tiburón blanco	18.15 i 20.30	11.20 (dg.), 13.05, 15.40, 17.25 i 20.30	18.45 i 20.30	
	Detectiu Conan: la bala escarlata	-	11.40 (dg.) i 15.55	-	
	Guardianes de la noche: tren infinito	17.50	11.20 (ds.), 11.30 /dg.) i 15.50	17.50	
	Ups 2 ¿Y ahora dónde está Noé?	-	11.35 (dg.)	-	
	El fotógrafo de Minamata	18.20	15.45	18.10	

El olvido que seremos	19.45	18.00 i 19.45	19.45
Capità Dent de Sabre i el diamant (...)	17.35	11.30 (ds.), 11.50 (dg.) i 15.25	17.25
Tom y Jerry	-	11.45 (dg), 13.30 i 14.50	-
Aquellos que desean mi muerte	20.30	16.05, 18.50 i 20.30	20.20
Godzilla vs Kong	-	11.35 (dg.) i 17.50	-
Península	20.05	20.05	17.50
Nomadland	18.00 i 20.05	18.00 i 20.05	18.00 i 20.05
En attendant mai	19.25	19.10	17.25
Nadie	18.00 i 20.45	18.00 i 20.45	18.00 i 20.30
El señor de los anillos: las dos torres	19.10	19.10	-
Chaos walking	17.20	16.45	18.20
El señor de los anillos: las dos (...) (VOSE)	-	-	19.00
Raya y el último dragón (3D)	-	11.20 (dg.) i 17.00	-
Otra ronda	17.55	17.55	20.00

CARDEDEU **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dijous**

L'Esbarjo	Nuevo orden	20.00	20.00	19.00	-
	Bajo las estrellas de París	-	-	-	20.00

LA GARRIGA **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dilluns**

Alhambra	L'univers en miniatura de No-no	-	15.15	12.00	-
	El fotógrafo de Minamata	18.00	18.00	20.00 (VOSE)	16.00
	Una joven prometedora	20.00	20.00	18.00 (VOSE)	18.00
	El padre	16.15	16.15	-	-
	Nomadland	-	-	16.00	20.00 (VOSE)

GRANOLLERS **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dimarts**

Edison	El chico	-	17.00	-	-
	Otra ronda	19.00 (VOSE)	19.00	19.00 (VOSE)	-

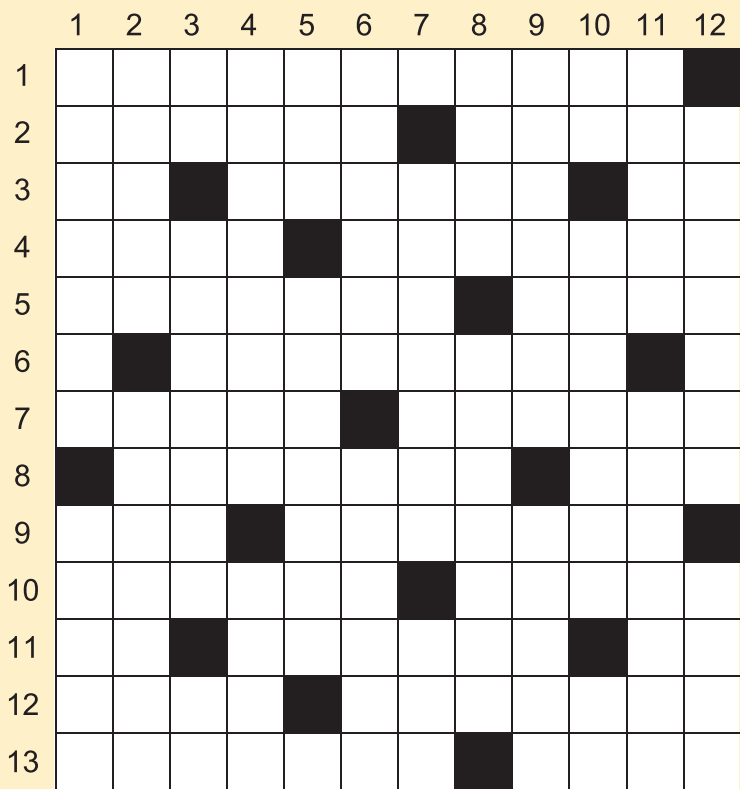
GRANOLLERS **De divendres a dijous**

Ocine	Tiburón blanco	16.30, 18.30 i 20.20
	Nadie (Atmos)	16.15, 18.15 i 20.15
	Ruega por nosotros	15.45
	Chaos walking (Atmos)	17.45 i 20.00
	Godzilla vs Kong	15.50, 18.00 i 20.10
	Earwig y la bruja	15.50 / 18.30
	Tom y Jerry	15.50
	El olvido que seremos	19.30 / 16.00
	Ups 2 ¿Y ahora dónde está Noé?	16.00
	Mortal Kombat	17.45 i 20.00
	Aquellos que desean mi muerte	15.45, 18.00 i 20.10
	4 días	16.10 / 20.10
	Nomadland	18.00 i 20.00
	Los Croods 2: una nueva era	16.10
	El señor de los anillos: las dos torres	18.00 / 18.45 (dj. VOSE)
	Detectiu Conan: la bala escarlata	16.45
	Els guardians de la nit	15.40 / 17.45
	Una joven prometedora	20.00
	Trolls 2: Gira Mundial	15.45
	Otra ronda	17.40
El fotógrafo de Minamata	19.50	

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. L'esperem amb impaciència tot i saber que no serà la primera / 2. Pels anglesos és tot amor, aquest ex-iugoslau. Com a molècula té molt de carbó i un poc de nosequè / 3. Als límits de la legalitat. El més fort dels menorquins. Matrícula d'ordinador / 4. Mitja hectàrea a defensar pel porter. Si fes Pilates segur que deixaria de llançar pedres / 5. Vénen just darrere de les primaveres d'en Porcel. Enfilall de cebes que deixen força rastre / 6. Quart de gram. Hi fan vida els monjos en companyia de micos. Guanya en experiència / 7. Larva de la medusa. Fa de mal cuinar, car té un contingut molt tòxic / 8. Atipada de mala manera per una menjada excessiva. Romp al final de la platja de Badalona / 9. Dóna un poc d'aire al talent. Posaré la bèstia de cul i li tallaré la cua / 10. Evito que en Fidel i en Raül es perpetuïn en el càrrec. Defecte d'impressió per aigualiment / 11. S'acaben la carn. Successores de les tribus i les races. Mitja creu / 12. De vegades ocurrent, de vegades estrident. La clàssica arteria d'insinuar la perfídia / 13. Té com a mínim una ex. En Loeb el fa corrent i el vagó per la via.

VERTICALS: 1. Quan el cel, de tan poètic, sembla un miratge... Excessiu, intemperant / 2. D'una rosta n'han fet un aliment molt refinat. Això de tenir-ne una al dit no em fa gens de gràcia / 3. Extrems del Neuchatel. En aquestes, en canvi, només hi fan vida els pantocràtors. Amunt! (però avall) / 4. No és la titular del pèl ans de l'assegurança. Per ser un formatge s'ho passa pipa / 5. Herba de percentatge creixent. Forado el sostre. Triple no mortal al carrer / 6. Matèria primera del preservatiu de submarinista. Quina una, ella, quan es disfressa de destí! / 7. Mor a palau. S'hauria de fer detectiu, una com ella. Interior abreujat al recinte / 8. Tot i ser unicel·lular té una tirada acel·lular. Mutares d'una manera que aparegueren les ferides / 9. Veïnat sorgit d'una casa inicial. Refet a puntades (i si no, directament a trets) / 10. Besllum d'iridescència. Com a amant seria perfecta per a en Groucho. Abracen el doctor / 11. Traspassos només per a senyors. Força que empeny sense força / 12. Meitat aplica de la membrana de les dinoflagel·lades: com una èpica hipoteca, vaja. La que ens va enfil·lar!

SUDOKUS

AMIC

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: fàcil

			8				6	
		7	2	6		4	3	
3								9
6	7	4		3				
		5				9		
	3	9	4	2			7	8
	9	8			6			
	2				4	3		5
		3	5	8	2	7		

Dificultat: difícil

	2	1		8		6		
		5				8		
4	8			3				9
8				5				6
	1	3		8	7			5
7								
1	7	4						2
5			4				3	
3	6		2					7

SOLUCIONS

4	1	3	5	8	2	7	9	6
7	2	6	1	9	4	3	8	5
5	9	8	3	7	6	1	2	4
1	3	9	4	2	5	6	7	8
2	8	5	6	1	7	9	4	3
6	7	4	9	3	8	5	1	2
3	6	2	7	4	1	8	5	9
8	5	7	2	6	9	4	3	1
9	4	1	8	5	3	2	6	7

Dificultat: fàcil

3	6	8	2	5	9	1	4	7
5	9	2	4	7	1	6	3	8
1	7	4	8	6	3	9	5	2
7	5	6	3	9	4	8	2	1
2	1	3	6	8	7	4	9	5
8	4	9	1	2	5	3	7	6
4	8	7	5	3	6	2	1	9
6	3	5	9	1	2	7	8	4
9	2	1	7	4	8	5	6	3

Dificultat: difícil

S	E	P	A	R	A	T							13
A	G	U	T	I	N	S	I	D	I	A			12
R	N	E	S	T	N	I	E	S	C	R			11
C	A	S	T	R	O	M	O	A	R	E			10
A	L	E	E	R	A	U	C	S	E				9
A	T	A	P	I	D	A	P	O	N	A			8
E	F	I	R	A	N	I	C						7
G	M	O	N	E	S	T	I	R	E				6
T	A	R	D	O	R	S	R	A	S	T			5
A	R	E	A	P	A	L	E	S	T	I			4
L	T	M	A	O	N	E	S	I	P				3
E	S	L	O	V	E	C	A	R	B	E			2
C	O	N	T	I	N	U	A	C	I	O			1